نفت و انرژی

مجوز تأسیس صندوق خطرپذیر شرکتی صنعت پالایش نفت ابلاغ شد

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از ابلاغ مجوز تأسیس «صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی صنعت پالایش نفت» خبر داد.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، «صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی صنعت پالایش نفت» بر اساس مصوبه ۶۷ کارگروه دائمی شورای راهبری دانش‌بنیان تاسیس شده است.

صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی صنعت پالایش نفت با هدف ایجاد یکپارچگی در فعالیت‌های حوزه پژوهش و فناوری صنعت پالایش و سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه صنعت پالایش نفت به‌منظور افزایش بهره‌وری، خلق ارزش افزوده، کاهش ریسک‌های عملیاتی و کمک به تحقق اقتصاد دانش‌بنیان و حمایت مالی و راهبردی از شرکت‌های دانش‌بنیان و طرح‌های فناورانه در حوزه صنعت پالایش از سال ۱۴۰۴ در دستور کار شرکت ملی پالایش و پخش قرار گرفت. در تأسیس این صندوق، ۳ پالایشگاه مشارکت داشته و در گام بعدی نیز سایر پالایشگاهها به ساختار سهامداری صندوق اضافه می‌شوند.

۵۰ درصد حملات دشمن به تاسیسات برق در استان تهران رخ داد

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، با اشاره به فشار گسترده بر زیرساخت‌های برق در دوران حملات اخیر اعلام کرد: با وجود تمرکز حدود نیمی از حملات در استان تهران، میانگین زمان رفع خاموشی‌ها در کشور کمتر از یک ساعت بوده است.

به گزارش زمان به نقل از ایرنا، کامبیز ناظریان در جریان بازدید سخنگوی دولت از شرکت توزیع برق تهران بزرگ با اشاره به شرایط ویژه شبکه برق در جریان حملات اخیر اظهار کرد: حدود ۵۰ درصد حملات به زیرساخت‌های صنعت برق در حوزه استان تهران رخ داده است، اما با تلاش نیروهای عملیاتی و استفاده از زیرساخت‌های هوشمند، میانگین زمان رفع خاموشی‌ها در کشور کمتر از یک ساعت بود.

وی با تاکید بر اینکه تاسیسات برق از زیرساخت‌های غیرنظامی محسوب می‌شوند، افزود: بر اساس معاهدات و قوانین بین‌المللی از جمله کنوانسیون ژنو و قطعنامه‌های شورای امنیت، حمله به این تاسیسات مصداق حمله به زیرساخت‌های غیرنظامی است، اما این تاسیسات هدف حملات قرار گرفتند.

ناظریان اذعان‌داد: در این مدت، شرکت توزیع برق تهران بزرگ به بیش از ۴۰۰ هزار تماس و درخواست مردمی پاسخ داده و بیش از ۸۳ درصد رسیدگی‌ها نیز از طریق سامانه‌های هوشمند انجام شده است.

وی با اشاره به اهمیت روشنایی شهری گفت: بیش از ۱۳ هزار کیلومتر مسیر روشنایی در تهران تحت پوشش شبکه قرار دارد و با توجه به نقش آن در ایجاد امنیت و آرامش برای شهروندان، توجه ویژه‌ای به پایداری این بخش شد.

مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران بزرگ از اقدامات گسترده اطلاع‌رسانی خبر داد و گفت: با استفاده از سامانه‌های هوشمند و ظرفیت‌های هوش مصنوعی، بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار پیامک اطلاع‌رسانی درباره وضعیت شبکه برق برای شهروندان ارسال شد تا پیش از تماس مردم، اطلاعات لازم در اختیار آنها قرار گیرد.

به گفته ناظریان، در کنار مدیریت شرایط بحرانی جنگ، پروژه‌های توسعه‌ای صنعت برق نیز ادامه یافت و همزمان با نزدیک شدن به فصل تابستان، چندین طرح زیرساختی در تهران افتتاح شد. همچنین صنعت برق در برگزاری مراسم و مناسبت‌های شهری طی بیش از ۴۰ روز گذشته، از جمله مراسم‌های بزرگ شهری، تامین برق پایدار را برعهده داشت.

وی، یکی از عوامل اصلی موفقیت در مدیریت شبکه برق را نیروی انسانی متخصص دانست و یادآور شد: بیش از پنج هزار نیروی عملیاتی در صنعت برق استان تهران به صورت شبانه‌روزی در حال مدیریت شبکه هستند. همچنین توسعه سامانه‌های اتوماسیون و هوشمندسازی طی سال‌های اخیر نقش مهمی در کاهش زمان رفع خاموشی‌ها داشته است. ناظریان با اشاره به یکی از حوادث مهم در شرق تهران، اضافه کرد: در پی آسیب به یکی از پست‌های برق در این منطقه، حدود نیم میلیون مشترک دچار خاموشی شدند، اما با اجرای سناریوهای از پیش تمرین‌شده، شبکه در کمتر از یک ساعت و ۴۵ دقیقه به طور کامل به حالت عادی بازگشت و برق ۱۳ بیمارستان نیز در کمتر از نیم ساعت وصل شد. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، از اجرای برنامه‌های گسترده برای مدیریت مصرف برق در تابستان خبر داد و گفت: در قالب ۱۴ مگاپروژه صنعت برق، ۱۸۰ برنامه در تهران بزرگ در حال اجراست و حدود ۲ هزار طرح زیرساختی در این حوزه تعریف شده است. همچنین نصب یک میلیون کنتور هوشمند و راه‌اندازی نخستین مرکز مدرن هوشمندسازی مدیریت مصرف مشترکان از دیگر برنامه‌هایی است که تا پیش از تابستان به بهره‌برداری خواهد رسید.

مجوزی برای افزایش قیمت خودرو صادر نشده است

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: مجوزی برای افزایش قیمت خودروها در سال جدید صادر نشده و همه مجوزهای موجود، مربوط به سال گذشته است.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، عزت الله زارعی با اشاره به اعلام جدید قیمت های خودرو از سوی برخی شرکت های خودروسازی در روزهای اخیر، اظهار داشت: برخی خودروسازان با ارایه مستندات قانونی طبق مصوبه شورای رقابت، اواخر سال گذشته مجوز افزایش قیمت محصولات خود را دریافت کردند. وی افزود: امسال با وجود تغییر عوامل در هزینه های تولید، مجوزی برای افزایش قیمت صادر نشده است. سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به افزایش قیمت خودروهای وارداتی نیز گفت: این افزایش قیمت ها به خاطر اجرای تعرفه گمرکی خودروهای وارداتی بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۵ است. زارعی در عین حال از برخورد با متخلفان و گرانفروشان خبر داد و گفت: اگر شرکت یا فروشنده ای به دلیل کمبود کالایی در بازار اقدام به افزایش غیر منطقی و بدون مجوز کند مورد برخورد قانونی قرار می گیرد. وی تاکید کرد: هرگونه افزایش قیمتی باید به تایید سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان برسد اکنون تیم های بازرسی و نظارتی بر قیمت کالاها نظارت دارند و با گران فروشی برخورد خواهند کرد. وی تصریح کرد: به علت حملات آمریکایی-صهیونیی به برخی صنایع مادر، بعضی از افزایش قیمت کالاها در بازار بر اساس افزایش عوامل و هزینه های تولید از جمله تامین مواد اولیه و سایر موارد منطقی است.

لزوم ابلاغ سریع مصوبه دستمزد کارگران

یک فعال کارگری با بیان اینکه مصوبه افزایش حق مسکن کارگران پس از مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ ابلاغ می شود، ابراز امیدواری کرد: مصوبه دستمزد شورای عالی کار هرچه سریع‌تر از سوی وزارت کار ابلاغ تا از همین ماه در حقوق کارگران لحاظ شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، محمدرضا فرزعلیان با اشاره به مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ گفت: قرار بود مصوبه دستمزد ۱۴۰۵ بدون تغییر چهارشنبه ۲۶ فروردین ماه از سوی وزیر کار ابلاغ رسمی شود که تاکنون اتفاق نیفتاده است. تنها تغییر صورت گرفته در این جلسه تعیین سقف دستمزد برای شرکت های آسیب دیده از جنگ بوده است. وی ادامه داد: با توجه به تصویب مصوبه دستمزد در شورای عالی کار انتظار می رود هرچه سریع تر از سوی وزارت کار ابلاغ تا از همین ماه در حقوق کارگران لحاظ شود. به گفته فرزعلیان مصوبه افزایش حق مسکن هم در مرحله بعد قرار دارد. این فعال حوزه کار در ادامه درباره کارگرانی که قرارداد آنها در پایان سال گذشته به اتمام رسیده و کارفرمایان در سال جدید آنها را بدون تجدید قرارداد کتبی به خدمت گرفته اند،گفت: برخی کارفرمایان با وجود اتمام قرارداد کارگران خود در پایان سال گذشته آنها را در سال جدید بدون تجدید قرارداد کتبی به خدمت گرفته اند که به منزله تداوم همکاری است. وی ادامه داد: ممکن است برخی کارگران در پایان فروردین ماه امسال از ادامه فعالیت توسط کارفرما منع و اخراج شوند که درخصوص این دسته کارگران با توجه به اینکه مدت قرارداد کارگران در ۲۹ اسفند ۱۴۰۴ خاتمه یافته و کارفرما بدون تجدید قرارداد کتبی، آنها را در سال جدید به خدمت گرفته و فعالیت کارگران در سال ۱۴۰۵ تداوم یافته است، قرارداد قبلی کارگران به مدت یکسال تا پایان سال ۱۴۰۵ تجدیدشده محسوب می‌شود و کارفرما حق اخراج ندارد و امکان قطع همکاری با کارگر بدون دلیل قانونی موجه نیست.

هدف قراردادن منابع طبیعی، اقدام تروریستی علیه امنیت زیستی است

وزیر جهاد کشاورزی حمله دشمن صهیونیستی - آمریکایی به ساختمان‌های سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور را اقدامی تروریستی علیه امنیت زیستی کشور دانست.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، غلامرضا نوری، وزیر جهاد کشاورزی با حضور در سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ضمن بازدید از ساختمان‌های تخریب شده در حمله دشمن صهیونیستی - آمریکایی، این اقدام دشمن را اقدامی تروریستی علیه امنیت زیستی کشور دانست و بر لزوم پیگیری آن در مجامع بین المللی تأکید کرد. وی افزود: عمر ما انسان ها یک‌زمان مشخص و محدودی دارد و در زمان معین از دنیا خواهیم رفت اما چه خوب است که این رفتن با شهادت همراه باشد. زیرا شهادت سفری جاودانگی است و نثارکردن جان در راه وطن و خاک کشور توفیق می‌خواهد که خداوند آن را نصیب عزیزترین کسان خود می‌کند.

وزیر جهاد کشاورزی ادامه داد: خون پاک شهید با خود برکت به همراه دارد و برکتش ایجاد وحدت و همبستگی ملی در کشور است. رویه و منش ایرانی‌ها در طول تاریخ صلح و دوستی برای همه ملل جهان بوده است و ما هیچگاه خواهان جنگ نبوده‌ایم اما اگر دشمن قصد دست‌اندازی به خاک کشور ما را داشته باشد با تمام قدرت ایستادگی و مقابله خواهیم کرد. وی با اشاره به پیش‌بینی‌های دشمن مبنی بر فروپاشی ایران در کمتر از یک هفته، گفت: دشمن خیال می‌کرد ایران بیش از یک هفته نمی‌تواند دوام بیاورد، اما با رشادت رزمندگان، نیروهای مسلح و حمایت مردم، دشمن مجبور به درخواست آتش‌بس شد.عضو کابینه دولت چهاردهم تاکید کرد: در جنگ اخیر نیز همه جهان شاهد بودند که در اوج قدرت نیروهای مسلح، آتش پس را پذیرفتیم و این نشان از منش ما ایرانی‌ها دارد. نوری، هوشمندی مردم ایران را در مقابله با تهدیدات دشمن ستود و گفت: هوشمندی مردم در این دوره، ابعاد جدیدی به خود گرفت. مردم با حضور در خیابان‌ها، حمایت خود را از مسئولین، اتحاد ملی و نیروهای مسلح اعلام کردند و دنیا را به تعجب واداشتند. وی یادآور شد: طی سفر زمینی اخیر به کشور ترکیه، مسئولین این کشور اعلام کردند که در هنگامه جنگ، مسیر را برای ورود ایرانی‌ها به خاک ترکیه آماده کرده بودند اما نه تنها هیچ ایرانی به ترکیه نیامدند بلکه بسیاری از ایرانی‌ها به ایران برگشتند و این شکوه و عظمت مردم ایران است که کل جهان را به حیرت واداشته است.

تمدید مهلت‌های مالیاتی برای حمایت از فعالان اقتصادی در شرایط جنگی

رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی گفت: باتوجه به شرایط جنگی و مشکلات موجود برای فعالان اقتصادی نظیر قطعی اینترنت مهلت انجام سیاری از تکالیف تمدید شد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، سیدمحمدهادی سبحانیان، رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی ضمن اشاره به رویکرد تعاملی سازمان در سال‌های اخیر، گفت: نظام مالیاتی در دو سه سال گذشته بر پایه تعامل حداکثری با فعالان اقتصادی، اعم از اصناف، مشاغل و اشخاص حقوقی پیش رفته است. که این تعامل مثبت منجر به بهبود محیط کسب‌وکار، تسهیل تکالیف مودیان و افزایش وصول درآمدهای مالیاتی شده است.وی با اشاره به شرایط حساس و جنگی که کشور با آن روبه‌رو است، افزود: با توجه به مشکلاتی که فعالان اقتصادی در این دوره با آن دست و پنجه نرم می‌کنند؛ از جمله برخی تعطیلی‌ها و اختلال در دسترسی به اینترنت، سازمان امور مالیاتی با استفاده از مجوزهای قانونی از نهادهای ذی‌ربط، تلاش کرده است تا بسیاری از تکالیف مودیان را که مهلت انقضای آنها در این دوره قرار داشت، تمدید کند. سبحانیان گفت: تمدید مهلت‌هایی نظیر «تسلیم اظهارنامه‌ها»، «پرداخت لیست حقوق»، «صدور صورت‌حساب‌های الکترونیکی» و «اعتراض به برگه‌های تشخیص» از جمله اقدامات سازمان برای تسهیل امور مودیان در این شرایط دشوار است. وی یادآور شد: با توجه به تعدد عناوین این تکالیف، اطلاع‌رسانی دقیق و گسترده از سوی دولت و مسئولان بخش خصوصی برای مودیان بسیار حیاتی است. رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی در پایان با اشاره به چشم‌انداز فعالیت‌های سازمان در سال جاری، خاطرنشان کرد: نظام مالیاتی امسال با توجه به واقعیت‌های اقتصادی و شرایط موجود، فرآیند مالیات‌ستانی را با رعایت کامل عدالت مالیاتی و مبارزه جدی با فرار مالیاتی پیش خواهد برد. انتظار می‌رود امسال نیز شاهد تعامل بسیار خوبی میان سازمان، بخش خصوصی و اصناف باشیم.

اجرای طرح هوشمند وزارت اقتصاد برای حفظ اشتغال

یک کارشناس اقتصادی گفت: مدل جدید تسهیلات وزارت اقتصاد با ترکیب سرعت پرداخت و سازوکار تشویقی و تنبیهی موفق‌ترین تجربه حمایت از بنگاه‌های کوچک در سال‌های اخیر می تواند باشد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، سامان فرهامی کارشناس اقتصادی درباره طرح جدید حمایت از بنگاه‌ها و کارگاه‌های کوچک که از سوی وزارت اقتصاد ابلاغ شده است اظهار داشت: این طرح یکی از گام‌های حرفه‌ای و دقیق در سیاست‌گذاری اعتباری کشور است و می‌تواند از موج تعطیلی کسب‌وکارها در دوره‌های بحران جلوگیری کند. وی گفت: کارگاه‌های کوچک و متوسط در هر اقتصادی بیشترین سهم اشتغال را دارند اما در برابر بحران‌های مالی کمترین توان مقاومت را نشان می‌دهند در چنین شرایطی اقدام وزارت اقتصاد برای تعریف چارچوب تسهیلاتی ویژه اقدامی به موقع و راهبردی محسوب می‌شود. وی افزود: اصل این سیاست بر مبنای حمایت هدفمند طراحی شده است به جای آنکه تسهیلات به شکل گسترده و بدون ارزیابی پرداخت شود به بنگاه‌هایی تعلق می‌گیرد که واقعاً نیروی بیمه‌شده دارند و اشتغال فعال ایشان قابل رسانی‌آزمایی است؛ این کار ضریب اثربخشی منابع را بالا می‌برد و از انحراف تسهیلات جلوگیری می‌کند. فرهامی با اشاره به جزئیات این طرح تصریح کرد: ویژگی مهم طرح جدید سرعت در پرداخت و ساده‌سازی روند اعطای وام است در شرایطی که بسیاری از کارگاه‌ها با کمبود شدید نقدینگی برای پرداخت دستمزد و خرید مواد اولیه روبه‌رو هستند همین تسهیلات سریع و کم تشریفات می‌تواند تفاوت میان ادامه فعالیت و تعطیلی کامل یک واحد تولیدی باشد. وی گفت: در طراحی نرخ تسهیلات نیز نوآوری قابل توجهی دیده می‌شود نرخ پایه ۲۳ درصد تعیین شده اما اگر بنگاه بتواند اشتغال خود را افزایش دهد این نرخ تا ۱۷ و نیم درصد کاهش می‌یابد در مقابل اگر تعداد کارکنانش بیش از بیست درصد کم شود با انحرافی در هزینه‌کرد تسهیلات رخ دهد نرخ مؤثر به ۳۸ درصد می‌رسد این سازوکار هوشمند تعادلی میان تشویق و بازدارندگی ایجاد کرده است که جلوی سوءاستفاده را می‌گیرد و رفتار تولیدی را تقویت می‌کند. وی افزود: این مدل نرخ سود پلکانی نه تنها برای نخستین بار در این سطح از سیاست‌گذاری اقتصادی به کار گرفته شده بلکه می‌تواند به عنوان الگویی موفق در سایر حوزه‌ها نیز گسترش یابد زیرا رابطه مستقیم میان عملکرد اشتغالی و نرخ تسهیلات به‌طور طبیعی باعث شفافیت مالی بنگاه‌ها می‌شود. این کارشناس اقتصادی با تأکید بر اینکه توجه به بازه اشتغال‌زایی یکی از نقاط قوت این طرح است گفت: بنگاه‌هایی که اشتغال را حفظ کنند همان نرخ پایه را خواهند داشت اما اگر نیروی انسانی خود را افزایش دهند از تخفیف سود استفاده می‌کنند این دقیقا همان منطق تشویق رفتار مثبت در اقتصاد است. فرهامی افزود: دوره بازپرداخت کوتاه و اقساط محدود نیز متناسب با هدف اصلی طرح یعنی تأمین نقدینگی فوری منتخب شده است هدف این بسته، توسعه یا سرمایه‌گذاری بلندمدت نیست بلکه قبل از هر چیز جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌ها و قطع رابطه کارگر و کارفرماست. وی گفت: اگرچه ممکن است بازپرداخت دو تا چهار قسطه در نگاه اول کوتاه به نظر برسد اما نباید فراموش کرد که در این طرح، اصل بر ایجاد تنفس موقت و حفظ چرخه تولید است نه جبران تمام خسارات بنابراین، کوتاه بودن دوره، انضباط مالی در بازپرداخت طرح، امکان کاهش نرخ سود و ساز و کار الکترونیکی ثبت و بررسی مدارک، این نیاز را پوشش داده است. این کارشناس با اشاره به آثار کلان این تصمیم گفت: وقتی کارگاه‌های کوچک بتوانند فعالیت خود را حفظ کنند در واقع زنجیره تولید ملی از هم نمی‌باشد و بازار کار محلی نیز دچار شوک نمی‌شود بنابراین آثار این طرح فراتر از سطح بنگاه است و به تقویت ثبات روانی و اقتصادی جامعه کمک می‌کند. وی افزود: سیاست وزارت اقتصاد در تعریف تسهیلات شرطی را باید گامی به سمت کارآمدسازی سیاست‌های حمایتی دانست زیرا به جای کمک‌های بی‌هدف و بدون ارزیابی، منابع به سمتی هدایت می‌شود که بازده واقعی دارد و اشتغال پایدار خلق می‌کند. فرهامی گفت: از منظر سیاست‌گذاری، این مدل هم عدالت اقتصادی دارد هم بهره‌وری را بالا می‌برد چراکه کسب‌وکارهایی که قانونمند رفتار می‌کنند و اطلاعات بیمه‌ای دقیق دارند سریع‌تر از تسهیلات بهره‌مند می‌شوند این رویکرد عملاً نظام تولیدی را به سمت شفافیت سوق می‌دهد. وی افزود: یکی از ویژگی‌های ارزشمند طرح، امکان کاهش نرخ سود تا ۱۷ و نیم درصد برای کارگاه‌هایی است که نسبت به ماه پایه اشتغال خود را افزایش دهند در شرایطی که هزینه تأمین مالی برای تولیدکنندگان معمولاً بالاست این تخفیف سود می‌تواند عامل تصمیم‌ساز برای استخدام نیروهای جدید باشد. این کارشناس اقتصادی ادامه داد: تجربه‌های پیشین نشان داده که پرداخت یارانه با کمک بلاعوض به تنهایی درمانگر مشکلات تولید نیست اما تسهیلات هدفمند با انگیزه‌سازی مثبت می‌تواند نرخ بیکاری را کاهش دهد بنابراین اقدام وزارت اقتصاد را باید از جنس اصلاح نهادی دانست نه حمایت موقت.

نگاه رو

مناطق آزاد مسیر توسعه تجارت ایران در پساجنگ

فردین کریمی

مقاومت ایران در برابر جنگ تحمیلی، علاوه بر یک دستاورد نظامی، موقعیت تازه‌ای در معادلات منطقه‌ای و جهانی برای کشور ایجاد کرد. اما حفظ این موقعیت، بدون اصلاح ساختارهای اقتصادی و تجاری ممکن نیست. یکی از مهم‌ترین بسترهای مغفول در این زمینه، مناطق آزاد تجاری-صنعتی است که می‌توانستند در سه دهه گذشته به محور تجارت منطقه‌ای، جذب سرمایه و خنثی‌سازی تحریم‌ها تبدیل شوند، اما به دلیل ضعف حکمرانی و محدود شدن اختیاراتشان، از کارکرد اصلی خود دور ماندند. برای تثبیت دستاوردهای میدان در عرصه اقتصاد، احیای نقش مناطق آزاد و اصلاح ساختار مدیریتی و اجرایی آن‌ها باید به یک اولویت فوری تبدیل شود.

شروع جنگ تحمیلی علیه جمهوری اسلامی ایران و مقاومت همه جانبه در برابر این تجاوز نشان داد تاب‌آوری جمهوری اسلامی بیش از پیش‌بینی دستگاه محاسباتی دشمن بود. مقاومت ایران علاوه بر دستاوردهای پرواضح در میدان نظامی با پاسخ‌های متناسب و موثر در برابر تجاوز قدرتمندترین ارتش و دستگاه‌های اطلاعاتی — امنیتی جهان، سبب شد نظم آمریکایی فروپاشد. نظمی که در آن ایالات متحده آمریکا قدرت بلامنازع اقتصادی جهان باقی می‌ماند و توان مدیریت دیگر قدرت‌ها از جمله چین و روسیه با ابزارهای تعرفه و تحریم را در دست داشت. نظمی که در آن کشورهای غرب آسیا جزیره ثبات ایالات متحده و تامین کنندگان بخش قابل توجهی از انرژی جهان، تحت مدیریت آمریکا و خریداران بزرگ تسلیحات آمریکایی بود. و اسرائیل هم‌پیمان این کشورها و حافظ منافع ایالات متحده در این منطقه بود. پیروزی استراتژیک جمهوری اسلامی سبب شد مسیر طی شدن نظم نوین آمریکایی برای همیشه مختل و جهان وارد نظم نوین دیگری با ظهور بازیگر قدرتمندی به نام جمهوری اسلامی ایران شود.

ضرورت نقش آفرینی فعال ایران در نظم جدید منطقه‌ای و جهانی

اصلی‌ترین چالش پیش روی ایران حفظ دستاوردهای میدان نظامی و اصلاح ساختارهای گذشته در راستای حضور موثر در نظم جدید پیش روست. نظمی که در آن ایران دیگر یک بازیگر تحریم شده و وابسته به کشورهای هم پیمان آمریکا نیست؛ بلکه قدرتی موثر در تعاملات منطقه‌ای و جهانی است. قدرتی که توانایی مدیریت نظام عبور و مرور و کنترل یکی از حیاتی‌ترین شریان‌های تجاری جهان (تنگه هرمز) را در اختیار دارد و می‌تواند با سیاستگذاری موثر، نسبت خود با کشورهای مختلف را تنظیم کند؛ که اگر این اتفاق رخ ندهد از دستاوردهای میدان مقاومت بی‌بهره خواهیم‌ماند.

مناطق آزاد؛ ظرفیتی که سه دهه مغفول ماندند

مناطق آزاد تجاری-صنعتی ظرفیت‌های بی‌نظیری هستند که در سه دهه گذشته مورد توجه سیاستگذاران اقتصادی کشور قرار نگرفتند. در حالی که کشورهای حاشیه خلیج‌فارس با هوشمندی تمام توانستند از این ظرفیت به خوبی بهره ببرند و عملا با تدوین نظام مدیریتی پایدار در این مناطق نبض توسعه تجارت منطقه‌ای را در اختیار بگیرند و خود را به هاب‌های لجستیکی و تجاری منطقه‌ای و جهانی تبدیل کنند.

در حالی که ایران با وجود مزیت‌های جغرافیایی برتر نتوانست از این مناطق در جهت خنثی سازی تحریم‌ها استفاده و بستر حضور سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را فراهم کند. عدم اصلاح ساختارهای تجارت خارجی از جمله مناطق آزاد سبب شد بخش قابل توجهی از بازرگانان، تولیدکنندگان و فعالین اقتصادی راه تجارت غیررسمی را برگزینند و همواره به دنبال دور زدن فرایندهای رسمی تجارت خارجی باشند که نتیجه آن کاهش درآمدهای ارزی کشور، تضعیف تولید، افزایش قاچاق، فرار سرمایه‌های داخلی و کاهش سرمایه‌گذاری خارجی بود.

گام اول: اصلاح ساختار مناطق آزاد

عدم اصلاح ساختار مدیریتی مناطق آزاد در سه دهه گذشته سبب شد از مهم‌ترین بسترهای تجارت خارجی کشور که می‌توانستند دروازه‌های تجارت خارجی کشور و محورهای حضور تجار ایرانی در بازارهای منطقه‌ای و جهانی باشند، تا در نتیجه این حضور، وابستگی کشورهای منطقه به جریان تجارت کالاهای اساسی و غیراساسی از ایران بیش از گذشته و نفوذ منطقه‌ای ایران علاوه بر عرصه‌های نظامی و مستنازی به عنوان بازیگر موثر در فضای تجارت خارجی پشتیبان مقاوم سازی و ارتقاء تاب‌آوری اقتصاد داخلی باشد، نادیده گرفته شود و روز به روز دستگاه‌های مختلف برخلاف سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی رهبر شهید که بر توسعه حوزه عمل مناطق آزاد تاکید داشت، حوزه عمل این مناطق را محدود و محدودتر کردند تا جایی که عملا مفهوم مناطق آزاد از ماهیت خود خارج و صرفا پوسته‌ای از این مناطق باقی ماند.

دستاوردهای میدان باید به عرصه اقتصاد وارد شود

جمهوری اسلامی دارای ۱۸ منطقه آزاد تجاری-صنعتی در مرزهای دریایی و زمینی خود با کشورهای همسایه است. اولین الزام بهره‌گیری از مناطق آزاد در راستای حفظ دستاوردهای میدان نظامی در دفاع مقدس، اصلاح ساختار حکمرانی و مدیریتی این مناطق و توسعه حوزه عمل آن‌ها مطابق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تاکید بر این راهبرد با نام‌گذاری سال از طرف مقام معظم رهبری است.

به رسمیت شناختن سازمان‌های مناطق آزاد توسط دستگاه‌های اجرایی به عنوان بالاترین مقام اجرایی در حوزه‌های اقتصادی و زیربنایی و عدم دخالت در فرایندهای مدیریتی در حوزه‌های مذکور، اولین اقدام موثری است که آیین نامه اجرایی متناسب با آن باید به سرعت توسط دولت تهیه و تصویب شود تا مناطق آزاد بتوانند با بهره‌گیری از اختیارات خود زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاران خارجی، بازگشت سرمایه‌گذاران داخلی و جایگزین کردن این مناطق به جای مناطق آزاد امارت به عنوان هاب‌های لجستیک، تولید، سرمایه گذاری و صادرات را فراهم کنند.

Alborz.payam@gmail.com

خبر

گزارش فایننشال تایمز از موج تازه تورم در آمریکا

فایننشال تایمز گزارش داد که پیامدهای جنگ با ایران موجب شکل‌گیری موج تازه‌ای از تورم در آمریکا شده که حتی پس از پایان درگیری‌ها نیز ادامه خواهد داشت.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، این روزنامه در گزارشی اعلام کرد که جنگ با ایران موج تازه‌ای از تورم را در اقتصاد آمریکا ایجاد کرده است؛ موجی که به گفته اقتصاددانان، حتی در صورت پایان درگیری‌ها نیز می‌تواند برای مدتی ادامه داشته باشد. بر اساس این گزارش، کارشناسان اقتصادی معتقدند اثرات این افزایش قیمت‌ها احتمالاً طولانی‌مدت خواهد بود و می‌تواند فشار قابل توجهی بر زندگی شهروندان آمریکایی، به‌ویژه در آستانه انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره، وارد کند.در این گزارش آمده است که شوک قیمتی از اواخر فوریه و همزمان با آغاز جنگ شکل گرفت و تاکنون فروکش نکرده است.فایننشال تایمز همچنین به نقل از مدیرعامل صندوق بین‌المللی پول نوشت: «ما در مسیر مناسبی برای کاهش تورم قرار داشتیم، اما اکنون با عقب‌گرد مواجه شده‌ایم و انتظار می‌رود نرخ تورم در کوتاه‌مدت در آمریکا افزایش یابد حتی اگر جنگ فردا پایان یابد. آثار جهانی آن به‌سرعت از بین نخواهد رفت.» این رسانه در ادامه تأکید کرد که بحران در تنگه هرمز موجب ایجاد اختلال در عرضه سوخت در سطح جهانی شده و همین مسئله افزایش قابل توجه قیمت نفت را به دنبال داشته است.